

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 682/2024-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Miroslavou Antlovou, advokátkou, Ílová 11, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/17/2020 po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 509/2023-39 z 5. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v označenom konaní v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. IV. ÚS 509/2023-39 z 5. decembra 2023. Sťažovateľ tiež žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, priložených príloh a zo súdneho spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa žalobou podanou 26. februára 2020 domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Sťažovateľ už raz inicioval konanie na ústavnom súde podaním sťažnosti, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. IV. ÚS 509/2023-39 z 5. decembra 2023, v ktorom vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Nález nadobudol právoplatnosť 18. decembra 2023.

3. Sťažovateľ podaním z 15. februára 2024 urgoval ustanovenie znalca v znaleckom dokazovaní, ktoré bolo nariadené na pojednávaní 19. októbra 2023, a ďalším podaním z 24. apríla 2024 adresoval mestskému súdu sťažnosť na priet'ahovosť v súdom konaní, v ktorom okrem pokračujúcich priet'ahov v súdom konaní, a to napriek príkazu ústavného súdu vysloveného v už uvedenom náleze, opakovane požadoval aj bezodkladné ustanovenie znalca.

4. Predseda mestského súdu na uvedenú sťažnosť reagoval odpoveďou z 24. mája 2024, v ktorej konštatoval nečinnosť súdu od 15. júna 2023, keď sa vo veci konalo posledné pojednávanie, do 24. mája 2024, keď súd nariadil pojednávanie, a teda, že vo veci boli spôsobené priet'ahy, za ktoré sa sťažovateľovi ospravedlnil.

5. Sťažovateľ upozornil na nesprávnosť zistení predsedu mestského súdu, keď posledné pojednávanie vo veci sa konalo 19. októbra 2023, avšak nebola z neho vyhotovená písomná zápisnica, existuje iba audiozáznam v elektronickom spise. Na tomto pojednávaní mal zákonný sudca nariadiť znalecké dokazovanie, ktoré v nasledujúcom období sťažovateľ aj urgoval a v dôsledku absencie ktorého bolo zrušené aj následne nariadené pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť 14. decembra 2023. Novo ustanovená zákonná sudkyňa však rozhodla vo veci znalecké dokazovanie nenariadovať s odkazom na možnosť zabezpečiť si súkromný znalecký posudok podľa § 209 Civilného sporového poriadku, o čom sťažovateľ informovala 4. júna 2024. Napriek uvedenému nebolo v merite veci dosiaľ rozhodnuté.

6. Vo veci sa následne konalo pojednávanie 19. septembra 2024 a 26. novembra 2024, na ktorých nebola vec rozhodnutá, a teda ku dňu rozhodnutia ústavného súdu konanie vo veci sťažovateľa na súde prvej inštancie stále prebieha. Konanie na súde prvej inštancie trvá 4 roky a 10 mesiacov, z toho od právoplatnosti nálezu č. k. IV. ÚS 509/2023-39 z 5. decembra 2023 uplynul 1 rok.

7. Sťažovateľ namieta, že konanie mestského súdu je zmätočné, arbitrárne a priet'ahové, a to aj po príkaze ústavného súdu konať bez zbytočných priet'ahov. Od posledného pojednávania, ktoré sa konalo 19. októbra 2023, do pojednávania nariadeného na 19. september 2024 sťažovateľ stratil 11 kalendárnych mesiacov, pričom upozornil na to, že konanie ako celok už (v čase podania ústavnej sťažnosti) trvá 4 roky a 4 mesiace bez toho, aby bolo rozhodnuté v merite veci. Sťažovateľ uvádza, že nejde o tak právne či skutkovo zložitú vec, ktorá by opodstatňovala neprimeranú dĺžku súdneho konania o vyporiadanie BSM, ktoré trvá od februára 2020. Výsledkom uvedeného stavu je, že sťažovateľ nemôže užívať nevyporiadané nehnuteľnosti a jeho rodina žije neustále pod ťarchou vysokej hypotéky s neurčitým termínom jej čiastočného splatenia zo zinkasovaného vyrovnacieho podielu, a tým aj zníženia hypotekárnych splátok. V dôsledku opakovaného porušenia práv sa sťažovateľ domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia 2 000 eur.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je, že postup mestského súdu v konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov je priet'ahový, zmätočný a dochádza ním k opakovanému porušovaniu práv sťažovateľa, a to aj napriek príkazu ústavného súdu konať bez zbytočných priet'ahov, ktoré už vo vzťahu k postupu mestského súdu v predmetnom konaní ústavný súd vyslovil nálehom. Vychádzajúc z petitu tejto v poradí už tretej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorým je ústavný súd viazaný, sťažovateľ namieta postup mestského súdu

v napadnutom konaní v podstate od právoplatnosti predchádzajúceho nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 509/2023-39 z 5. decembra 2023, t. j. od 18. decembra 2023.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 486/2022, II. ÚS 498/2023).

10. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Pri hodnotení, či došlo k porušeniu predmetných práv, ústavný súd v súlade s judikatúrou ESLP berie do úvahy i) zložitosť veci vrátane povahy sporu a jeho významu pre účastníka konania; ii) správanie účastníka konania a iii) postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (IV. ÚS 572/2024, III. ÚS 596/2024).

11. Vzhľadom na to, že vo veci napadnutého postupu mestského súdu bola už časť konania mestského súdu preskúmaná ústavným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 509/2023, kde ústavný súd vyslovil porušenie práv sťažovateľa zbytočnými prietahmi v konaní, ako aj vzhľadom na samotný obsah petitu tejto ústavnej sťažnosti, ústavný súd pri posudzovaní opodstatnenosti tejto ústavnej sťažnosti posudzoval obdobie nasledujúce po právoplatnosti nálezu sp. zn. IV. ÚS 509/2023 z 5. decembra 2023, t. j. obdobie od 18. decembra 2023.

12. Predmetom napadnutého konania je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré nie je právne ani skutkovo zložitá. Hoci sa sťažovateľ v konaní domáhal ustanovenia znalca v súvislosti s vyporiadaním vlastníckych práv k nehnuteľnosti, v rámci posudzovaného obdobia k ustanoveniu znalca nedošlo, preto ani táto okolnosť nemohla prispieť k prípadnej skutkovej zložitosti veci.

13. Počas posudzovaného obdobia sa sťažovateľ iniciatívne obracal na konajúci súd so žiadosťami o ustanovenie znalca, o pokračovanie v konaní a podal aj sťažnosť predsedovi súdu na opakované prietahy v konaní. Svojím správaním teda neprispel k dĺžke napadnutého konania.

14. V súvislosti so samotným postupom mestského súdu ústavný súd konštatuje, že bezprostredne po právoplatnosti nálezu ústavného súdu zostal mestský súd vo veci nečinný až do mája 2024 (5 mesiacov), keď predseda súdu reagoval na sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní. V reakcii na uvedenú sťažnosť bolo vo veci nariadené pojednávanie na 19. september 2024, ktoré sa aj uskutočnilo, hoc bez rozhodnutia veci, a následne sa ďalšie pojednávanie konalo 26. novembra 2024. Hoci ústavný súd vzal do úvahy aj celkovú dobu konania, ktoré ku dňu rozhodnutia ústavného súdu trvá už 4 roky a 10 mesiacov, a skutočnosť, že ústavný súd vyslovil vo vzťahu k mestskému súdu príkaz konať bez zbytočných prietahov, za relevantné považoval aj to, že sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou opakovane obrátil na ústavný súd len 6 mesiacov po právoplatnosti predchádzajúceho nálezu, ktorým bolo vyslovené porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a bolo mu aj priznané primerané finančné zadosťučinenie. Vo svetle týchto

skutkových okolností, nepovažuje ústavný súd dobu, ktorá ubehla od právoplatnosti predchádzajúceho nálezu, za takú, ktorá by svojou intenzitou zasiahla do sťažovateľom označených práv, keďže po úvodnej niekoľkomesačnej nečinnosti začal mestský súd vo veci konať.

15. Z relevantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý je potrebné vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

16. Vzhľadom na už uvedené dospel ústavný súd k záveru, že je potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tomto štádiu po právoplatnosti nálezu č. k. IV. ÚS 509/2023-39 z 5. decembra 2023 odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

17. Nad rámec uvedeného však ústavný súd upozorňuje, že ústavný príkaz konať bez zbytočných prieťahov je pre mestský súd záväzný, mestský súd ho musí rešpektovať a sústredene a efektívne postupovať v konaní tak, aby bol súdny spor sťažovateľa čo najskôr ukončený meritórnym rozhodnutím. V prípade, ak to tak nebude, má sťažovateľ právo sa na ústavný súd obrátiť opätovne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu